

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 148/06-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. septembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť A. L., V., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. N., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 p o r u š i l základné právo A. L., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 **p r i k á z u j e** konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. A. L. **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk (slovom osemdesiattisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Michalovce **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. A. L. **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 679 Sk (slovom osemtisícšesťstosedemdesiatdeväť slovenských korún), ktorú je Okresný súd Michalovce **p o v i n n ý** vyplatiť na účet jej právnej zástupkyne Mgr. Z. N., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2006 doručená sťažnosť A. L., V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou Mgr. Z. N., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96.

Sťažovateľka okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru žiadala prikázať okresnému súdu konať v predmetnej dedičskej veci bez zbytočných priet'ahov, priznať jej finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 8 679 Sk na účet jej právnej zástupkyne.

2. Ústavný súd 26. apríla 2006 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie uznesením č. k. I. ÚS 148/06-10.

3. Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Preto ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, lebo vzhľadom na charakter veci nemožno od ústneho pojednávania očakávať jej ďalšie objasnenie.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a spisu okresného súdu sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Dedičské konanie po nebohom J. I. (ďalej aj „poručiteľ“), zomrelom 15. decembra 1995 začalo uznesením okresného súdu zo 16. januára 1996. Vykonaním úkonov v dedičskej veci bol poverený notár JUDr. P. V.

Predbežné šetrenie vykonal notár 29. februára 1996 za účasti družky nebohého Z. I., r. J. Predpokladanými dedičmi boli štyri deti poručiteľa: sťažovateľka; V. H., t. č. v USA; M. G., P. a syn M. I., S.

Na č. 1. 6 spisu je predvolanie na 7. marec 1996 (bez uvedenia adresátov).

Syn poručiteľa 7. marca 1996 pri osobnej návšteve na notárstve prehlásil, že nábytok z domu nebohého vyhodil a kúpil nový.

Okresný súd 7. júna 1996 poveril súdneho komisára JUDr. S. N. (ďalej len „notár“) na vykonanie úkonov v dedičskej veci.

Notár 26. januára 1997 stanovil termín šetrenia na 3. február 1997 a predvolal M. I.

Notár 16. júna 1998 stanovil termín pojednávania na 23. jún 1998 a predvolal dedičov (družku a deti poručiteľa). Predvolanie bolo doručené M. G., V. H. a M. I.

Na pojednávaní konanom 23. júna 1998 (za prítomnosti štyroch detí poručiteľa, teda aj sťažovateľky) bol zisťovaný majetok poručiteľa. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom predloženia dokladov o majetku patriacom do dedičstva.

Notár 7. decembra 1998 požiadal Okresný úrad Katastrálny odbor M. (ďalej len „katastrálny odbor“) o predloženie listinných dôkazov a syna poručiteľa vyzval o predloženie znaleckého posudku na dom patriaci do dedičstva.

Notár 12. apríla 1999 vyzval syna poručiteľa na predloženie posudku a 23. apríla 1999 požiadal katastrálny odbor o podanie informácie.

Notár 14. apríla 1999 stanovil termín pojednávania na 23. apríl 1999, na ktoré mali byť pozvaní dedičia (doklad o doručení predvolania, resp. kópia predvolania sa v spise nenachádza). Podľa záznamu písaného rukou – pokyn pre kanceláriu (č. l. 28) „*dostavil sa len dedič..., ktorý predložil znalecký posudok...*“

Notár 13. marca 2000 stanovil termín pojednávania na 27. marec 2000.

Syn poručiteľa 22. marca 2000 požiadal notára o preloženie pojednávania o dva mesiace, lebo jeho sestra V. H. je t. č. v USA a sťažovateľka je v B.

Notár 12. decembra 2000 stanovil termín pojednávania na 20. december 2000. Tohto pojednávania sa zúčastnila len dedička M. G. Sťažovateľka telefonicky požiadala o odročenie pojednávania. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Notár 4. júna 2001 stanovil termín pojednávania na 14. jún 2001. Dedička M. G. 11. júna 2001 telefonicky oznámila, že jej sestra V. H. je ešte v USA. Žiadala preložiť termín pojednávania na november 2001.

Notár 15. októbra 2001 stanovil termín pojednávania na 8. november 2001. Na toto pojednávanie sa nikto nedostavil.

Notár 13. decembra 2002 stanovil termín pojednávania na 23. december 2002. Toto pojednávanie bolo pre neúčast' dedičov odročené na neurčito.

Notár 9. decembra 2003 stanovil termín pojednávania na 19. december 2003. Toto pojednávanie sa pre neprítomnosť dedičov odročilo na neurčito.

Katastrálny odbor na základe žiadosti okresného súdu podal požadované informácie.

Notár 8. decembra 2005 stanovil termín pojednávania na 19. december 2005. Predvolanie bolo doručené dedičom V. H., M. G. a M. I. Zásielka adresovaná sťažovateľke bola vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote.

Sťažovateľka faxom z 15. decembra 2005 požiadala notára o započítanie daru pozemkov, ktoré daroval poručiteľ za svojho života jej sestre V. H. Súčasne oznámila, že na pojednávaní 19. decembra 2005 ju na základe splnomocnenia bude zastupovať jej syn

MUDr. V. L. a v dedičskom konaní ju bude zastupovať advokátka Mgr. Z. N., ktorej žiada doručovať všetky písomnosti.

Na pojednávaní konanom 19. decembra 2005 (prítomní štyria dedičia – deti poručiteľa) dedičia prehlásili, že dedičstvo neodmietajú. Keďže notár nemal k dispozícii listiny preukazujúce vlastníctvo poručiteľa k pozemkom v P., dedičia žiadali o odročenie pojednávania, aby si mohli túto skutočnosť preveriť na katastrálnom úrade (na predloženie listín im bola stanovená lehota 90 dní, ktorú požadovala právna zástupkyňa sťažovateľky).

Sťažovateľka 19. decembra 2005 podala „*do rúk predsedu súdu*“ sťažnosť na prieťahy v konaní z 13. decembra 2005.

K sťažnosti sa 17. januára 2006 písomne vyjadril notár. Dedičský spis bol 9. februára 2006 okresným súdom vrátený notárovi na ďalšie konanie.

Sťažovateľka listom z 3. apríla 2006 adresovaným notárovi reagovala na vyjadrenie notára k jej sťažnosti. Súčasne predložila listinné dôkazy týkajúce sa ňou už uvádzaného daru poručiteľa jej sestre.

Notár 26. apríla 2006 osobne preveril na katastrálnom úrade okolnosti prevodu vlastníctva časti majetku poručiteľa na jeho dcéru V. H. v rokoch 1994 a 1995.

Notár 28. apríla 2006 požiadal katastrálny odbor o list vlastníctva týkajúci sa predmetnej nehnuteľnosti.

Notár 1. júna 2006 podal okresnému súdu „*Niektoré vysvetlenia a závažné fakty k prejednaniu dedičstva po neb. J. I., č. D 9/96, Dnot 268/96*“.

III.

1. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prieťahov (...)“, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...)“.

2. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 Spr V/193/2006

zo 6. júna 2006 podala chronologický prehľad procesných úkonov súdu v predmetnej veci a uviedla: „(...) Neprislucha nám ako účastníkovi tohto konania hľadať v predmetnej veci prietahy. táto dôkazná povinnosť je na sťažovateľke. Chceme však upozorniť ústavný súd na niektoré momenty, ktoré rozhodne mali vplyv na dĺžku tohto konania a ktoré sťažovateľka v sťažnosti uvádza, pričom tieto hodnotí ako prietah súdu.

Na dĺžku konania mal rozhodne vplyv pobyt dedičky V. H. v USA. Ďalší moment, ktorý ovplyvnil dĺžku konania je jej striedavý pobyt raz vo V. a v B. Čo sa týka údajnej nečinnosti notára od decembra 2000, na toto tvrdenie udávame, že zápisnice o pojednávaniach sú verejnými listinami, preto nevidíme dôvod, aby sa neverilo ich obsahu. V prípadoch nemeritórnych pojednávanií neboli vo veci vyhotovené zápisnice, avšak vytýčené termíny pojednávanií sa v spise nachádzajú. V ďalšom poukazujeme na to, že dedičské konania nie sú sporovými konaniami, preto notár aj v tomto prípade predvolával účastníkov na obyčajné predvolania, čo sa praktizuje na celom Slovensku. Sťažovateľka takto nemôže úspešne tvrdiť, že na pojednávania predvolaná nebola, keďže sa nemusela termín pojednávania dozvedieť, nakoľko sa v tom čase v mieste trvalého bydliska nemusela zdržiavať.

Za najvážnejší dôvod dĺžky konania však považujeme tú skutočnosť, že všetci dedičia jednotne tvrdili, že poručiteľ mal nehnuteľný majetok v katastrálnom území P., pričom dedička V. H. dobre vedela, že tento majetok poručiteľ ešte za života previedol na ňu. Notár opakovane žiadal o vykonanie šetrenia za účelom jeho zistenia a kataster opakovane podával negatívne správy. Takto sa skutočne pojalo podozrenie, že pri uskutočňovaní ROEP v obci P. tieto pozemky boli zapísané na meno inej osoby. Sťažovateľka sa v sťažnosti inštalovala do úlohy poškodenej a ukrivdenej občianky, ktorej boli porušené všetky ústavné práva zo strany súdu. Dôvodne sa preto pýtame, prečo táto až 3. 4. 2006 predložila pôvodné aj aktuálne listy vlastníctva č. 2077 a 1948 k. ú. P., keď tieto mala k dispozícii už v čase smrti J. I. 15. 12. 1995.

Postup notára mohol byť taký, že tento sa nemusel s nehnuteľným majetkom poručiteľa v k. ú. P. vôbec zaoberať, nakoľko tento 10 rokov preukázaný nebol a mohol vec rozhodnúť bez pojatia tohto majetku do masy dedičstva.

Čo sa týka požadovaného finančného zadostučinenia vo výške 100 000,-Sk, toto považujeme za absolútne nadhodnotené. Poukazujeme na prax ústavného súdu v konaní

IV. ÚS 272/05-33 po neb. J. K., kde finančné zadosťučinenie bolo priznané v oveľa menšej sume.

Kedže sme toho názoru, že na dĺžke konania sa výrazným spôsobom podieľali aj dedičia, navrhujeme sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.“

3. Sťažovateľka v stanovisku zo 4. júla 2006 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu okresného súdu uviedla: „(...) V žiadnom prípade nemôžeme súhlasiť s tvrdením predsedníčky Okresného súdu, že podaná ústavná sťažnosť je nedôvodná. Z obsahu súdneho spisu je evidentné, že v konaní sa opakovane vyskytli prieťahy vzniknuté nečinnosťou súdneho komisára. Svedčí o tom aj skutočnosť, že napriek dátumu úmrtia poručiťľa dňa 15. 12. 1995, prvé pojednávanie na ktoré súdny komisár predvolal všetkých dedičov bolo vytýčené až na dátum 23. 6. 1998, teda po 2 a pol roku. Ďalej bolo sťažovateľke doručené predvolanie na pojednávanie na deň 27. 3. 2000 (teda po takmer dvoch rokoch od posledného pojednávania) a následne na deň 20. 12. 2000, kedy prevzala predvolanie suseda, nakoľko predvolania boli doručované len obyčajnou poštou. Ďalej boli sťažovateľke obyčajnou poštou doručené predvolania na dátum 23. 12. 2002 (teda po ďalších dvoch rokoch od posledného nariadeného termínu pojednávania). Čo sa týka predvolania na dátum 19. 12. 2005 (pojednávanie nariadené po troch rokoch od posledného termínu), toto bolo sťažovateľke zaslané doporučené, no nakoľko sa v čase doručenia nenachádzala v mieste trvalého bydliska, predvolanie jej nebolo doručené a o nariadenom termíne pojednávania sa dozvedela od sestry. Predvolania na žiadne ďalšie termíny pojednávania, uvádzané Okresným súdom Michalovce, sťažovateľke doručené neboli a o týchto pojednávaniach ani nemala vedomosť.

Bez ohľadu na vyššie uvedené prieťahy v konaní, za podstatnú považujeme taktiež samotnú dĺžku dedičského konania. Už len zo skutočnosti, že konanie trvá viac než 10 rokov a doposiaľ nebolo právoplatne ukončené, je evidentné, že bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Čo sa týka doloženia listov vlastníctva č. 1948 a č. 2077 a žiadosti o započítanie daru, pozemkov vedených na LV č. 1948 a LV č. 2077 v katastrálnom území P., do dedičského podielu dedičky V. H., rod. I., toto bolo zo strany sťažovateľky navrhované už na

pojednávani dňa 23. 6. 1998, no zo strany súdneho komisára táto požiadavka nebola riadne zaprotokolovaná do zápisnice. Listy vlastníctva sťažovateľka spolu so sestrou M. G. doložila do notárskeho spisu tesne po tomto pojednávaní, no vzhľadom na vyjadrenie Okresného súdu Michalovce je evidentné, že tieto neboli riadne zahrnuté. Žiadosť o započítanie ako aj doloženie príslušných listov vlastníctva však môže dosvedčiť dedička M. G.

Nakoľko súdny komisár sa žiadosťou sťažovateľky o započítanie daru riadne nezaoberal, sťažovateľka o započítanie požiadala opakovane v rámci žiadosti o odročenie prejednávania dedičstva zo dňa 19. 12. 2000, ktorú zaslala k termínu 20. 12. 2000.

Nie je teda pravdou, že sťažovateľka o započítanie daru žiadala až na pojednávaní dňa 19. 12. 2005 a že príslušné listy vlastníctva doložila až v roku v apríli 2006. Sťažovateľka mala vždy záujem na čo najskoršom prejednaní a ukončení dedičského konania, o čom svedčí aj skutočnosť, že reagovala nie len na termíny prejednávania dedičstva, na ktoré bola riadne predvolaná, ale aj na termíny o ktorých sa dozvedela len náhodne, od ostatných dedičov alebo od susedky. Taktiež žiadosť o započítanie daru predniesla a listy vlastníctva doložila ešte v roku 1998. Z uvedených skutočností je podľa nášho názoru zjavné, že súdnym komisárom nebol riadne vedený spis a taktiež doručovanie písomností nebolo vykonávané doporučene, čo sám Okresný súd vo svojom vyjadrení potvrdil.

Vzhľadom na vyššie uvedené máme za to, že zo strany Okresného súdu Michalovce došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj k porušeniu práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol vo veci samej tak, ako je navrhované v čl. VI. ústavnej sťažnosti zo dňa 5. 4. 2006. (...)

4. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Judikatúra EŠLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

4.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je dedičské konanie, ktoré sa začalo 16. januára 1996 a dosiaľ (po vyše desiatich rokoch) nebolo meritórne rozhodnuté.

4.2 Pokiaľ ide o kritérium „zložitost' veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk predmetné konanie nehodnotil ako právne zložitú. Určitá faktická zložitost' (vyvolaná najmä zabezpečením listinných dôkazov, ako aj problémy notára ako súdneho komisára so zabezpečením účasti na nariadených pojednávaniach – najmä účastníčky konania z USA) mala podstatný vplyv na dĺžku konania v posudzovanej veci, nemôže však ospravedlniť doterajšiu vyše desaťročnú dĺžku konania.

4.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mohla byť osobitne zohľadnená v neprospech sťažovateľky pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd však bral do úvahy jej viacnásobnú neúčast' na nariadených pojednávaniach (pozri časť II. tohto rozhodnutia).

4.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci [najmä postupu notára ako okresným súdom povereného súdneho komisára v dedičskom konaní, pretože jeho úkony sa považujú za úkony súdu, ktorými je možné spôsobiť

zbytočné prieťahy v konaní (III. ÚS 47/00, IV. ÚS 74/02, II. ÚS 217/04, IV. ÚS 3/05, I. ÚS 39/06)], pričom zbytočné prieťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že konanie v posudzovanej veci od jej začatia 16. januára 1996 trvá dosiaľ na súde prvého stupňa bez jej meritórneho rozhodnutia už vyše desať rokov. Túto dobu vzhľadom na predmet konania a skutkové zistenia vyplývajúce zo súdneho spisu sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 považuje ústavný súd v danom prípade za neprimerane dlhú.

Na základe posúdenia postupu okresného súdu vyplývajúceho zo súdneho spisu sp. zn. D 9/96; Dnot 268/96 ústavný súd konštatuje, že okresný súd (ním poverený súdny komisár) bol:

- od 3. februára 1997 (pojednávanie) do 16. júna 1998 (predvolanie na pojednávanie), t. j. v trvaní vyše 16 mesiacov,
- od 23. júna 1998 (pojednávanie) do 12. apríla 1999 (urgencia), t. j. v trvaní vyše deväť mesiacov (kedy bol vykonaný len jediný procesný úkon 7. septembra 1998 – dotaz na katastrálny odbor),
- od 14. apríla 1999 (predvolanie) do 13. marca 2000 (predvolanie), t. j. v trvaní 11 mesiacov,
- od 22. marca 2000 (žiadosť syna poručiteľa o odročenie nariadeného pojednávania o dva mesiace) do 12. decembra 2000 (predvolanie), t. j. v trvaní šesť mesiacov (po odpočítaní dvoch mesiacov),
- od 8. novembra 2001 (pojednávanie) do 13. decembra 2002 (predvolanie), t. j. v trvaní vyše 12 mesiacov,
- od 23. decembra 2002 (pojednávanie) do 9. decembra 2003 (predvolanie), t. j. v trvaní takmer 12 mesiacov,
- od 19. decembra 2003 (pojednávanie) do 8. decembra 2005 (predvolanie), t. j. v trvaní dvoch rokov (keď súdny komisár vykonal tri procesné úkony a to 15. apríla 2004, 26. septembra 2005 a 11. mája 2005, ktorými žiadal a následne urgoval aktuálne listiny z katastrálneho odboru),

t. j. spolu vyše 90 mesiacov nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas predmetného konania nachádzala. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť (resp. nízku efektívnosť procesných úkonov) okresného súdu ústavný súd kvalifikuje jeho doterajší postup v posudzovanom konaní ako postup, ktorým došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitost'ou veci ani správaním účastníkov konania, ale postupom okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho rozhodnutia súdu prvého stupňa trvá (vzhľadom na predmet konania) tak dlho, ako je tomu v danej veci, je potrebné považovať za konanie nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Táto zdlhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutých osôb do takej miery, že sa ich právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (napr. I. ÚS 66/03).

4.5 Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

5. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

6. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

6.1 Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk „vzhľadom na okolnosti prípadu, keď sa sťažovateľka nie vlastnou vinou dostala do situácie, že jej nekonanie súdu, resp. notára ako súdneho komisára a nimi

spôsobené prietahy v konaní komplikujú vyriešenie celkovej situácie pri prejednaní a vyporiadaní dedičstva“.

6.2 Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa cit. ustanovenia zákona o ústavnom súde podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky (pozri body 4.1 až 4.5 tejto časti) v sume 80 000 Sk.

6.3 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

7. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) z 5. apríla 2006 a vyjadrenie zo 4. júla 2006. Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, t. j. 1/6 z výpočtového základu 16 381 Sk) je 2 730 Sk, čo predstavuje spolu s režijným paušálom 164 Sk sumu 2 894 Sk. Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom predstavuje spolu sumu (za tri úkony právnych služieb) 8 682 Sk. Keďže si sťažovateľka uplatnila „náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 8 679 Sk“ ústavný súd rozhodol v súlade s jej návrhom.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2006